

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 400 Lei. — Șase luni 200 Lei. — Trei luni 100 Lei. — Pentru străinătate un an 800 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria

Prețul inserțiunilor: un șir pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Regimul general al cultelor

Proiectul de lege pentru regimul general al cultelor a fost debătut în comisia specială a senatului sub președinția I. P. S. Sale Patriarhului Miron, și adus apoi în discuția secțiunilor acestui corp.

După ce proiectul a fost admis și de acest for, desbaterile s-au urmat în comitetul delegațiilor secțiunilor dela senat.

Părerile se deosebesc, în mai multe chestiuni, dar mai vârtos se deosebesc în ceea ce privește situația averilor cultelor, și trecerile dela un cult la altul.

Constituția țării stabilește principiile fundamentale ale regimului cultelor, — egalitate și absolută libertate de conștiință; iar proiectul de lege determină cadrele în care trebuie să funcționeze fiecare cult, și adică: cultul greco-catolic (unit), catolic de rit latin și armean, reformat, evanghelic luteran, unitar, armean-gregorian, mozaic și mohamedan, «întrucât nu aduce atingere ordinii publice, bunelor moravuri și legilor de organizare ale statului».

Articolul 39 al proiectului statorește formele de trecere dela un cult la altul: cine vrea să treacă, își anunță această intenție, personal și însoțit de doi martori, ofiterului stării civile al comunei unde doborâșul domiciliază; se redactează procesul verbal despre declarație, pe care îl semnează declarantul și cei doi martori, și se înaintează în termen de 8 zile preotului cărui aparține declarantul; dacă în curs de 30 de zile autorul declarației nu revine asupra ei, trecerea se consideră făcută.

Dispoziția acestui articol este mai simplă decât a legii ungurești, care, prin formele sale mai complicate, deschide teren larg amestecului interesat și chiar puterii arbitrar; prin urmare, formele din legea ungurească nici nu mai pot fi menționate într-o lege care pune cultele pe același picior de egalitate.

Proiectul amintit prevede (în art. 41) ca: Bisericele (casele de rugăciune) și averile bisericesti, afară de fundațiunile cu personalitate juridică distinctă, aparțin comunităților religioase locale, în a căror proprietate se găsesc. Dacă toți credincioșii unei comunități trec la alt cult, biserică, casa parohială, cu întreaga avere a comunității, devin proprietate a comunității la care s'a făcut trecerea. Dacă majoritatea membrilor unei comunități religioase trece la alt cult, averea comunității se împarte proporțional cu numărul membrilor rămași și trecuți. Biserica și casa parohială rămân în proprietatea majorității. Partea, în a cărei proprietate a rămas bi-

serica și casa parohială, este obligată la o despăgubire proporțională, care, în caz de neînțelegere, va fi fixată de tri-unul dela reședința Curții de apel din circumscripția respectivă. — S'a mai admis în proiect, ca în cazul când credincioșii trec la un cult care își are biserica proprie și casa parohială, cei rămași netrecuți, fără privire la numărul lor, își păstrează și pe mai departe biserica și casa lor parohială...

Măsurile hotărâte în acest articol, al proiectului de lege pentru regimul cultelor, ar fi, credem, destul de drepte, chiar binevoitoare, ca să mulțumească pe toți cei interesați.

Alții însă apără teza că: Biserica și averile aparținând cultului, chiar dacă cultul ar rămâne fără un singur credincios, biserica și averea rămâne tot cultului..

Această judecată este nedreaptă și înșală biserica catolică și uniții ei, cari o apără astăzi, n'au fost convenți cu ea și n'au respectat-o. Toată lumea știe, că pe vremile când credincioșii ortodocși erau convertiți (știm cu ce fel de arme!) la greco-catolicism, pe atunci, deodată cu trecerile lor, li se luau și bisericile, cu întreaga avere adunată din donațiunile credincioșilor.

lata cum biserica papistă s'a așezat în contradicție cu teza, pe care astăzi au cutezanța să o apere reprezentanții bisericii unite. Dacă doctrina pe care o susțin dănașii nu permite ca averea și biserica să treacă deodată cu credincioșii dela un cult la altul, atunci ar trebui să ne dea înapoi toate bisericile și toate averile pe cari le-au trecut prin silă și chiar fără credincioși, la «sfăta unire». Iar dacă nu o fac, aceasta e o dovadă că nu-și iau ei în serios teza pe care ar vrea să o susțină în teorie.

După logica desfășurată de greco-catolici s'ar putea ajunge ca o biserică românească și avera ei toată, să treacă, în cazul când rămâne fără credincioși, de-a dreptul în mâinile — papei... fără nici o considerare la legi organice în vigoare. Este acesta interesul bine priceput al țării și al neamului nostru?

Bunii și adevărații patrioți nu se pot învoi cu nici un preț la astfel de înstrăinări de biserici și de averi, care trebuie să treacă în proprietatea cultului adoptat, dar nu în mâinile acelora cari ni-au fost vrăjmași nempăcați, și cari, fără doar și poate, au să ne mai fie...

De alt fel, — ca întreg proiectul, — articolul său 41 slujește nu interesele speciale ale ortodoxismului (de care legea aceasta nu se ocupă), ci interesele tuturor culte-

lor, și prin acelea firește și ale țării întregi. Dispozițiile articolului 41 vor putea contribui la evitarea sau la încetarea conflictelor confessionale, prin împrejurarea că de pildă zidurile cutărei biserici văduve de credincioși trec dela o parohie inexistentă în proprietatea altui cult și nu rămân străine și provocatoare în mijlocul unor pașnici locuitori.

În această chestiune, împlinim o datorie, când facem, pentru forurile chemate, avertismentul, că adoptarea punctului de vedere, să-i zicem pe nume, papistășesc (care face averea bisericească atârnată de voia episcopului) este de natură d'a provoca mare neliniște și îndreptățită indignare în sufletele poporului nostru, care ar dori tocmai dimpotrivă, ca ordinea publică și liniștea tuturor credincioșilor să fie promovate și prin noua lege a regimului cultelor.

Câteva argumente naționale pentru frontul unic românesc

Exasperarea milenară a conștiinței românești înăbușite de teroarea sistematică a unui stat prigonitor, a determinat cu prilejul alegerilor comunale o hotărâre de demnitate de solidaritate militantă și o atitudine în masele cetățenești ale Sibiului românesc.

Intruparea acestei voințe de dreptate și a acestei hotărâri de luptă superior legimită, a fost acțiunea corporativă a elementului românesc din Sibiu în vederea alegerilor comunale.

Inițiativa organizației acestui front unic românesc cum s'a numit, a fost luată, într'un moment de luciditate civică și națională.

Ea avea evident un caracter suprapolitic. Indiferent de imatricularea lor politică, toți românii cetățeni din orașul nostru au fost mobilizați pentru formarea și susținerea unei singure liste de candidare la locurile, firește, de minoritate, la care aveau legal dreptul într'un oraș cu majoritate cetățenească săsească.

S'a cerut mai mult: s'a cerut ca primarul să fie român pentru că azi orașul capitală nu trăiește numai din resursele de muncă ale locuitorilor lui ci, din contribuția unei întregi regiuni. Dar regiunea e populată compact de români.

Concepția orașului cetate e o reminiscență medievală. Nu mai are actualitate.

Lucrul de organizație a frontului unic deci a început aproape cu unanimitate de aderențe și simpatii românești. Am zis

aproape, de oare ce au fost și rezerve. Le-aș califica altfel. Și iată de ce: apostasiile dela această splendidă și mult lăudată solidaritate cetățenească n'au întârziat să se producă. Interese, ambiții și inconștiențe naționale, mă rețin să le zic.... confesionale, au inspirat într'un anumit lagăr politic o desolidarizare.

Rezultatul? În loc de o singură listă românească, care avea să vie la timpul ei, ideile pentru care se pasionă opinia românească sibiiană și pentru care ea era felicitată și de foarte mari oameni politici ai țării noastre de dincoace și de dincolo apare, printr'o surprindere de-o crasă imoralitate națională, o listă *internațională*, semnată de unguri, evrei, sași și de câțiva... oportuniști de carieră, menită să compromită nu un partid politic, ci un curent de afirmație națională.

Masa electorală românească, fără îndoială, s'a pulverizat.

Vor fi români, și încă de cei ce paradează cu naționalismul lor, care vor vota cu socialiștii, ungurii, sașii și evreii, și cele biete 5 locuri, vor fi ocupate în chip legal și deci incontestabil de acei împotriva cărora trebuiau să lupte toți românii sibiieni.

Defecțiunea aceasta națională care este în fond o defecțiune morală, este o dovadă de incapacitate morală și de incurabil oportunist politic.

Frontul unic a cerut adeziuni tuturor partidelor politice. Trei au răspuns afirmativ sincer și categoric. Reprezentanții lor figurează pe listă. Celalalt, al patrulea, a refuzat cu încăpăținare orice «pertractare».

S'a mulțumit pur și simplu să se închidă hermetic în prezumția unei puterici politice, care oricât ar putea fi mănă, probabil, de justificate nu avea azi și aici dreptul de a se manifesta.

Acuzația de unilateralitate politică, pe care ar fi dispusi unii s'o aducă acțiunii frontului unic, poate fi interpretată numai ca o încercare de diversione și de calomnie. Trei partide s'au solidarizat. Ce urmărește deci al patrulea care s'a izolat seniorial în atitudine de sfidare și de subversiune românească?!

Răspunsul îți vine spontan: a vrut să zădărnicească o acțiune morală și românească.

Ceice au putut crede un singur moment că din această mișcare pot culege, anumite avantaje de vanitate ori anumite rentabilități politice, s'au înșelat. Arivismul nu izbuteste nici odă și nici unde, câtă vreme mai sânt conștiințe și sancțiuni morale într'o țară.

Frontul unic e consequent. El și-a întocmit lista și așteaptă cu toată încrederea manifestarea voinții cetățenești a românilor din Sibiu.

Oricare ar fi rezultatul electoral al acțiunii lui, conștiința aderenților lui e perfect împăcată.

Cetățenii Sibiului, judecând situația, nu în lumina trecătoarelor și problematicele lor utilități egoiste, ci în lumina conștiinții lor morale și civice, sânt așteptați să demonstreze că un front unic românesc în Sibiu nu înseamnă un simplu sport de acrobat politic, ci un front al celei mai răspicite moralități naționale.

Votați, frați români din Sibiu, lista frontului unic; e lista conștiinții românești și a idealului ei de dreptate reparativă.

Fără naționalism sincer și militant nici cultura, nici toate idealurile marelui majorității ortodoxe a țării nu vor putea birui.

Nici politica, nici cultura, nici naționalitatea nu se vor putea valida în sens constructiv și progresiv fără jertfirea egoismului și fără frățe adevărată, adică fără o fundamentală, superioară și activă **idee morală**.

Ideia morală, iată argumentul ineluctabilei necesități a afirmării naționale cu prilejul alegerilor comunale în Sibiu.

«Cei ce au urechi, să audă», și cei ce au o conștiință românească să nu dea înapoi.

Interesele noastre naționale aici au semnificația unui imperativ moral. — Și imperativele morale nu mor chiar când cei ce luptă pentru realizarea lor cad înfrânți!...

Acesta e adevărul!...

Delegațiunea congresuală la Măiestatea Sa Regele. Conform hotărârii congresului național bisricec, în 5 I. c. s'a prezentat înaintea Măiestății Sale *Regelul nostru Ferdinand* delegațiunea congresuală constituită din II. PP. SS. LL. Patriarhul *Miron*, Mitropolitul *Nicolae* și *Nectarie* și Arhiepiscopul *Garle* împreună cu mai mulți fruntași mireni, aducându-i omagiile Congresului și arătându-i sentimentele de recunoștință pentru interesul manifestat preagașos cu ocaziunea lucrărilor de unificare și organizare bisricească. Delegațiunea a fost primită cu multă bunăvoință din partea Măiestății Sale, exprimându-i nădejdea că prin noua organizare bisricească, se va întări și înălța bisERICA și cu autoritatea sa morală va contribui la întărirea principiului autorității, fără de care nu poate exista progres real în nici un domeniu al vieții.

Lupta contra beției și preoției. Societatea germană în contra alcoolismului și-a ținut al 36-lea congres anual în zilele de 1—4 Noemvrie anul trecut în orașul Kiel. Intre hotărârile ce le-a adus se poate ceti un călduros apel ce l-a adresat către biserică și către preoți, cerându-le să organizeze la luptă în contra alcoolismului toate forțele morale ale poporului și îndeosebi să pună stăruințe neînduplecate pentru a se aduce cu un ceas mai din vreme legea pentru reglementarea producerii și vânzării beuturilor spirituoase.

Apelul e de așteptat să aibă rezultate, întrucât mișcarea antialcoolică este susținută efectiv din partea preoției, îndeosebi a celei protestante. Există o Ligă germană a preoților *abstinenți*, care numără mai bine de 1400 membri, între cari profesori de universitate, consilieri consistoriali, superintendenți, conducători ai instituțiilor misionare etc. În Württemberg 18% dintre preoți aparțin Ligei antialcoolice, în Renania 12—13%, în Mecklenburg 10%. Oare la noi câte procente ar găsi o asemenea Ligă? Măcar cât de necesară ar fi ea, ca purtătoare a ideii de luptă dărâ împotriva alcoolismului care roade la sănătatea trupească și sufletească a poporului nostru într'un mod înspăimântător!

Episcopul armatei maghiare Zádorvecz (slovac maghiarizat) implicat în celebra falsificare de bancnote din capitala Ungariei, la insistența francezilor a fost dimis din post și pus pe banca acuzaților.

Bazat pe principiul izelcut «scopul sfînțește mijloacele», faimosul episcop l'ua jurământul dela celce aveau să fie întruși în banda falsificatorilor că nu vor trada nimenui acest mare secret.

Necuviințele „Unirei” dela Blaj

Organul canonicilor «domestici» al I. P. S. Mitropolit Suci dela Blaj, s'a însălbăcit de binele.

În nrul 6 apărut de curând comentează, întrecându-se pe sine în canoscuta-i rea credință, leșurile pătimase și nesocotite ale unor publicații obscure de mahală, în contra I. P. S. Mitropolit al nostru Nicolae, în legătură cu împroprietărirea Mitropoliei noastre și a instituțiilor ei.

Dacă oșlul nu pot pricepe, e peste putință să nu înțelegă clarismul de pe Târnave, că, dacă preoții și bisericile minoritare din Sibiu au pământul ce li-l dă legea, nu putea să rămână neîmproprietărită singura biserică catedrală mitropolitană ortodoxă din Ardeal și preotul ei, nici vechea Școală normală «Andrei Șaguna», care a făcut și face culturii românești servicii atât de mari. Din cele mai bine de 2 mii de jugăre, câte s'au împărțit prin reforma agrară în hotarul Sibiului, I. P. S. nostru Mitropolit n'a reflecțat și n'a primit nici un petec de pământ, deși legea îi dădea dreptul să-și aibă întreaga sesiune în apropierea reședinței. Aici și-a primit sesiunea Episcopul luteran sas, protopopul grec, Togan și alți preoți minoritari, iar Mitropolitul ortodox român al Ardealului, numai din motivul, ca să rămână pământ cât mai mult pe seama populației române neîndreptățită atâta vreme, și-a cerut sesiunea la care li dă dreptul legea, la distanță de zeci de chilometri de Sibiu, — și nici acolo nu binevoiesc a-l-o înscuviința blaștinii și preacinstiții clarissimi al Blajului și cutare cap de unit, care-și strecoară otrava într-o țălcă din Alba-Iulia, a partidului preacunoscut în Ardeal ca domiciliu monopolizat pe seama «sfintei uniri»!

Autoritatea morală a Mitropoliei noastre este mult mai ridicată decât ca să poată fi atinsă de norolul unor asemenea înbecii și trespasabili.

Dar să întoarcem întrebarea: Oare dacă era plasată în Sibiu puzderia de cereri câte au ieșit din inteligența cancelariei al «odihnitului» mitropolit Suci al Blajului, și dacă în hotarul Sibiului s'ar fi tăiat satele de jugăre pe cari le-a primit Blajul și instituțiile lui, — atunci cât pământ ar mai fi rămas pe seama «făranilor, funcționarilor, văduvelor și orfanilor» din Sibiu?! Vom găsi răgazul necesar să arădam aceste perspective cu date precise despre pământurile pe cari le-a primit ori l s'au rezervat Blajului, și despre cele 1500 jugăre pădure, cât nu s'a lăsat nici mitropoliei, nici episcopilor ortodoxe din Ardeal!

Ear când s'a dat, conform legii, pădure pe seama mitropoliei ortodoxe a Ardealului, să revolta prelații «domestici» al «Unirii» alături de compatrioții sași dela Tageblatt (vezi Nr. 15786 dela 11 Februar).

Dar ne vom abate și pe la Oradea-mare, la «preadeșteptul» P. S. Valeriu Frențu, ca să vedem cât l s'a rezervat, — în fața protestelor și amenințărilor ce le făcea P. S. Sa până și cu Liga Națanilor, — din înțindere de 140,000 (zi: unasutpatruzeci de mii) jugăre pământ, cu care prin danta statului maghiar acei scaun unit a ținut în robie și sârcă pe românii ortodocși nebruiți în credința strămoșască, al Bihorului. Vom trece și pe la «modestul» P. S. Episcop unit Hossu al Gherlei și pe la cei «iscusiți» al Lugojului, ca să arădam scabroasa (cuvântul e al «Unirii») maneră a maculaturii de pe marlurile Târnavei.

În toate discuțiile noastre de până acum, am cruțat persoanele ierarhilor bisericilor unite. Continuete insulte și calomnii ce le debitează aproape număr de număr «Unirea» împotriva ierarhilor noștri, de aici înainte ne dispensează de a mai păstra această rezervă. Ca să se știe-

Congresul național-bisericesc

Ca completare a raportului nostru despre decurgerea primei sesiuni de la 3 Februar a congresului național-bisericesc, mai amintim următoarele:

Cu ocazia alegerii comisiunilor congresuale s'a enunțat ca principiu, că toți ierarhii, mitropoliții și episcopii sânt membrii de drept a tuturor comisiunilor.

I. P. S. Sa Patriarhul a făcut propunerea de a se înălța o nouă biserică a patriarhiei, care la dorința Maiestății Sale Regelui Ferdinand I să fie închinată Mântuitorului: *Biserica mântuitorului neamului*.

La propunerea I. P. S. Sale Mitropolitului nostru *Nicolae*, congresul declară urgența acestei chestiuni. Propunerea s'a primit cu însuflețire, iar cu studierea modalităților de executare și organizare, s'a încredințat comisiunea bisericească.

I. P. S. Sa Patriarhul a prezentat următoarele proiecte de regulamente:

1. Proiect referitor la organizarea învățământului teologic.

2. Proiect de regulament pentru administrarea afacerilor episcopale.

3. Proiect de regulament referitor la procedura ce are să se urmeze la alegerea deputaților pentru adunările eparhiale.

4. Proiect de regulament al afacerilor interne congresuale.

Toate proiectele prezentate s'au distribuit diferitelor comisii spre studiere.

I. P. S. Sa Patriarhul propune, ca în numele congresului național-bisericesc să se prezinte în audiență la Majestatea Sa Regele o delegație pentru a-l aduce omagiile și a-l exprima sentimentele de recunoștință pentru interesul ce l-a manifestat preagrații, pentru lucrările de unificare și de organizare bisericească.

Congresul primește propunerea și a încredințat această misiune unei delegații compuse din 15 membri, toți mitropoliții și arhiepiscopul Basarabiei cu câte 2 frunziși mirenii din fiecare mitropolie respective arhiepiscopie, sub conducerea I. P. S. Sale Patriarhului.

Sesiunea II

S'a ținut în 4 Februar a. c. la ora 11^{1/2}, după alegerea episcopului Constanței sub prezidiul I. P. S. Sale Patriarhului.

Notarul Silviu Dragomir a citit preceusul verbal al primei sesiuni. S'a autenticat.

I. P. S. Sa Mitropolitul *Nectarie*, în numele bisericii din Bucovina, donează din fondul religios, trei milioane lei, cari să servească ca piatră fundamentală pentru Fondul central bisericesc. Acest marinos dar a fost primit cu bucurie din partea congresului. I. P. S. Sa patriarhul a mulțumit.

A urmat la ordinea zilei alegerea membrilor în consiliul central bisericesc constând din 15 membri, 5 clerici și 10 mireni.

Consiliul central bisericesc este organul superior administrativ, pentru afacerile întregii biserici și totdeauna organul executiv al Sf. Sinod și al Congresului național-bisericesc. Membrii din cler sunt referenții acestui înalt for.

Eforia bisericească este organul executiv al Consiliului central în privința afacerilor economice financiare.

Eforia aceasta va administra și averile și fondurile bisericești cari până acum erau administrate de Ministerul Cultelor și cari din cauza dispozițiilor testamentare sau de fundație, nu pot fi atribuite altor organe ale părților constitutive ale Bisericii.

Eforia se compune din 3 membri, unul numit de Ministerul Cultelor de acord cu Ministerul Finanțelor, iar ceilalți doi aleși de Congresul național-bisericesc (1 cleric și 1 mirean). Ea stă atât sub controlul Ministerului de culte, cât și al Consiliului central și în directă legătură cu ele.

În numele comisiei de candidare, Dr. Romul Căndea a făcut propunerea de a se alege din fiecare mitropolie câte un cleric și 2 mireni, propunând pe următorii:

1. Din mitropolia Ungro-Vlahiei: din cler: Păr. Gheorghe Negulescu; mireni: Constantin Argetoianu și Ioan G. Duca.

2. Din mitropolia Moldovei: din cler: Păr. Valeriu Iordăchescu; mireni: Al. Constantinescu și Gheorghe Mărzescu.

3. Din mitropolia Ardealului: din cler: Păr. Dr. Aurel Crăciunescu; mireni: V. Goldiș și Octavian Goga.

4. Din mitropolia Bucovinei: Păr. Vespasian Rău; mireni: Iancu Nistor și Petre Gărbovcean.

5. Din Basarabia: din cler: Păr. Constantin Popovici; mireni: Teodor Neaga și Ion Mateiu.

Suplenți: Simeon Mehedintzi, Constantin Toma, Dr. Nicolae Vecerde, Nicolae Săvean și Marcu Băluță.

În eforia bisericească a propus din cler pe preotul N. Dron, mirean pe Ștefan Popescu.

Pe toți cei propuși congresul l-a declarat aleși.

La ordinea zilei a urmat comisia de validare în urma mai multor contestații intrate la congres contra alegerilor eparhiale din Bucovina și din 2 locuri din vechiul regat.

Raportorul comisiei Dr. Ioan Lupăș a constatat că lipsesc actele necesare pentru a putea face propuneri meritabile; de aceea neputând fi în deplină cunoștință de cauză, lipsind pe de altă parte și timpul fizic pentru întregirea dosarelor, propune: Congresul național-bisericesc îndrumă consiliul central bisericesc să ancheteze cazurile și întregind dosarele, să le prezinte în sesiunea ordinară din Octomvrie a. c.

Această chestiune a dat ansă la o discuțiune mai lungă, susținându-se de unii, că congresul nu are cădere să se ocupe cu contestațiile de validare aparținând chestiunea aceasta adunării eparhiale; alții din contră au accentuat, că Congresul ca for suprem, are dreptul de a se ocupa și a se pronunța în cauză.

Punându-se această chestiune controversată la vot, cu mică majoritate, congresul a hotărât, că adunările eparhiale sunt autonome și suverane, astfel, că congresul a declinat orice amestec în validarea mandatelor dela alegerile eparhiale.

La ordinea zilei comisia bisericească. P. S. Sa episcopul Vartolomei a citit scrisoarea Maiestății Sale Regelui către Sfântul Sinod, prin care Majestatea Sa își exprimă dorința ridicării bisericii mântuitorului neamului.

Congresul decide ca până la proxima sesiune din luna Octomvrie, consiliul central bisericesc să prezenteze propuneri concrete pentru realizarea acestui plan.

În numele comisiei financiare, P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului propune a se cumpăra un imobil pentru instalarea birourilor centrale bisericești. Se primește.

Terminate fiind toate chestiunile luate în program pentru această sesiune a congresului, I. P. S. Sa Patriarhul mulțumind delegațiilor pentru participarea la lucrările primului congres național-bisericesc al bisericii autoceale ortodoxe române, le dorește, ca bunul Dumnezeu să-i călăuzească în pace acasă, și împărțindu-le arhieriei binecuvântări, declară actuala sesiune a congresului închisă.

În numele membrilor congresului mulțumim I. P. S. Sale Patriarhului pentru înțeleapta conducere, I. P. S. Sa arhiepiscopul Gurie, dorindu-i dela Dumnezeu încă mulți ani, ca cu mână tare și braț înalt să poată conduce naia bisericii noastre la limanul mântuirii.

Din cercul Sfântul Gheorghe al tinerimii adulte

Iubite frate în Hristos,

M'au pus pe gânduri rândurile tale. Ai înțeles că cu multă trudă și în parohia la cercul tinerimii adulte alergând din casă în casă pe la părinți băiețelilor ca să-l îndemne și el să vie la cerc, unde vor petrece bine și le va trece timpul ocupându-se cu lucruri bune. Dar nici părinții nu te-au înțeles, iar tinerii, apoi că vin în silă, odată de două ori, apoi rădesc calea către cerc.

Mă gândesc că să încerci pe altă cale, mai pe departe și dacă cu citirea din sfânta Scriptură nu poți ține încordată atenția adunărilor, să cauți să alcătuiești program variat pentru fiecare întrunire. Dacă am avea noi rânduite din literatura sfântă paginile mai apropiate de sufletul tineretului, te asigur că n'am avea să ne plângem de plictiseala ascultătorilor. Și sunt

nu mai ocură între comunele cu credincioși de ai noștri. În special vom întâlni comune din părțile Niragiului, azi județul Mureșului, cari sânt cu desăvârșire maghiarizate. Unele sânt indicate cu numirea ungurizată din vremea aceea.

Consemnarea e următoarea:

1. Mermezan Petru, Martinești.
2. Baba Ispas, Romos.
3. Petcu Bucur, Șercaia.
4. Popoviciu Avram, Bărcea-Mare.
5. Popoviciu Danil, Deg.
6. Tolan Grigorie, Suplac.
7. Popoviciu Ioan, Velt.
8. Cirstea George, Măgina.
9. Trifan Arsentie, Richisdorf.
10. Popoviciu George, Benin.
11. Costan Ioan, Lueriu.
12. Pop Ioan, Holbav.
13. Baciu Simeon, Oláh Kocsárd.
14. Iuga Silvestru, Magyar-Lápos.
15. Popoviciu Ioan, Szász Alma.
16. Popoviciu Ioan, Mag.
17. Tăftan Toma, Mândra.
18. Cleș Zacheu, Caraci.
19. Popoviciu Nicolae, Zagon.
20. Jude Ioan, Oláh Hidegkut.
21. Florea Ioan, Rodu.
22. Ciungar Ioan, Decea.
23. Popoviciu Mateiu, Kebele-Szent-Iván.
24. Mateș Andrei, Kis-Dobâca.
25. Todă Ilie, Maroa-Popand.

FOIȘOARA

Icoane din viața bisericii

— Anul 1804 —

(Urmare)

Relațiuni cu Episcopul dela Arad

1. Chirotonire de preoți

Candidații de preoție, după ce actele lor treceau prin toate forurile și aveau apăsarea din partea organelor statului, erau trimiși la Arad la episcopul Pavel Avacumovici pentru chirotonire. Episcopul după chirotonire anunța Consistoriului nominal fiecare chirotonire cu observarea, dacă a dat pe seama preotului singelia canonică, sau din vre-un motiv binecuvântat o a denegat până la înlăturarea neajunsului. Dăm ca model o asemenea notificare:

19. Domnul Pavel Avacumovici Episcopul Aradului de datul 13 Noembrie 1803. prea. 5 Ianuarie a. c. Arată, că pe trimișii la preoție, anume:

Mermezan Petru dela Mărtinești, Ispas Baba dela Romos,

Bucur Petru dela Șercaia, Avram Popoviciu dela N. Bărcea, Danil Popoviciu dela Deg, Grigorie Tolan dela Suplac, și Ioan Popoviciu dela Velt, la 13 Noembrie i-a preoțit.

Slujește Consistoriului spre cunoștință.

2. Tot chirotonire

Tot ca model dăm altă notificare cu motivele din cari nu a dat singelie:

195. Domnul Episcop Pavel Avacumovici al Aradului de datul 7 Ianuarie pres. 16 Februarie a. c. scrie, că trimisul la preoție Ioan Cosma din Kis-Oklos, la 6 zile Ianuarie l-au preoțit, dar singelie, cum n'a avut obicinuita testimonie dela Consistorium, a oprit-o până va veni aceea dela Consistorium.

Fiindcă dela Consistorium obicinuita testimonie s'au trimis, slujește spre știință.

3. Preoți chirotoniți în 1804

În anul 1804 s'au chirotonit prin episcopul dela Arad Pavel Avacumovici 40 de preoți. Comunicăm consemnarea acestor preoți sfințiți în anul 1804, însemnând numele fiecăruia și comuna pentru care au fost chirotoniți. Pentru unii dintre noi cei de azi are interes această consemnare, aflând între preoțimea de atunci unii pe moșii noștri, lutre comune unele, cari azi

multe cărți din Biblie pare-că anume pentru tineret. Istoria lui Iosif, Cartea Rut, Tovie, Estira, Tineretea lui David. Dar eu găsesc în Evanghelie subiecte, care înlocuiește în înțeles, îl fac pe ai mei tineri de se înflorează.

Ce e drept n'am cercat cu multe istorioare și parabole, dar mai ales două mi au răsușit bine. *Istoria fiului pierdut* și *Samaritanul milostiv* pot rezuma toată mărirea înțelesului divin a lui Hristos.

Imi vine să cred că dacă printr-o fatalitate s'ar fi pierdut sfintele Evanghelii și n'ar fi rămas decât aceste două parabole, lumea și-ar fi putut reconstrui învățătura divină a lui Iisus.

Iată cum le-am explicat eu parabola Fiului pierdut.

Era un țaran bogat într'un sat la casa căruia se găseau în toată bună vreme oameni la lucru în afară de servitorii angajați pe an. Dar țăranul era harnic și soția și cei doi feciori ce-i avea.

S'a întâmplat că i-a murit soția și lipsea ei s'a simțit curând. Feciorii erau, unul de v'ro 21 ani, iar celălalt era mai tânăr cu v'ro câțiva ani. Tatăl lor ținea mult la copii, dar cel mai tânăr s'a simțit că nu-i place să mai trăiască în sat și se gândea că ar fi mai bine de el să se ducă la oraș.

Pe sate, își gândea el, abia ai câțiva prieteni, și nu-i poți vedea decât la o săptămână, căci ai de lucru cu moșia și cu vitele. De când a scăpat de școală, gândul lui era la oraș, unde e mai multă schimbare și prieteni și lucruri vrednice de văzut și voce bună și petrecere. Și cloșia în el acest gând, până ce într-o bună zi li spune tatălui său că ar avea voie să plece de-acasă. Și se ruga de tatăl său să-i dea partea ce-i se cuvine din moștenirea de la răposata sa mamă și să-i dea voie să meargă la oraș să-și caute de lucru acolo. Tatăl său n'a avut o zi veselă când l-a auzit vorbind astfel, pentru că-l avea drag și să gândea că rămâne lipsit încă de un ajutor în purtarea gospodăriei sale. Dar bătrânul n'a trântit de geaba în lume, și ca om cu minte a lăsat pe fiul său să-și încerce viața cum li taie capul. N'a încercat să-l desmânte de la planul său, nici să-l înduplece să nu plece de-acasă. L-a rugat pe fiu său să nu-și uite de casa părintească, nici de aceia cari l-au iubit, când va fi departe în oraș.

Fiăcălul i-a făgăduit că nu și va uita de ei, — cum ar putea să și uite de tatăl său? de casa părintească și de anii copilăriei sale.

Promise să le scrie îndată ce va ajunge la oraș și să le dea de știre tot ce va face acolo. Iar de sărbători va mai da și pe-acasă. Bătrânul tată i spuse că oricând să vie, îl va aștepta plin de dor și de iubire părintească. După câteva zile, feciorul se găsea gata de plecare. Avea bani la chimar, dar se gândea, ce va fi de aici încolo, la oraș nu e viața închiisă ca la sate, cu vitele și cu nopțile lungi. Pentru acea viață

sunt pare-că anume croiți: tatăl și fratele — se gândea el, Aceștia l-au însoțit până la tren. Și când a plecat trenul, așteptau să iasă la fereastră și să le fac seamă de rămas bun.

Asta nu i-a venit în minte. Și cum a urcat, s'a uitat împrejur a dat cu ochii de călători, a intrat în vorbă cu el și și a lăsat gândul de la cei rămași în gară.

Trei zile a călătorit cu trenul și s'a oprit într'un oraș mare. Și-a căutat un sălaş. Și nu s'a gândit să umbrească și caute de lucru. De ce să se mai chinare cu munca; el avea bani în pungă, din care va putea trăi multă vreme. A dat după prieteni și fiindcă bani avea și prieteni și-a găsit repede și de grabă. Printre aceștia erau unii niște derbedei, leneși, cărora le plăceau petrecerile și fugiul de lucru. Aceștia se lingusau pe lângă el iar el le plătea mese bogate și aveau petreceri și glume și voce bună. Vieța aceasta nouă l-a făcut să și uite de casă și de tată, iar aceștia degeaba aștepta în toată ziua o știre de la fiul său. Acesta se mai gândea la tatăl său nouă când își zicea rugăciunile să se culce și-și poruncească că a doua zi li va scrie o scrisoare. Dar a doua zi veniau alte gânduri și scrisoarea nu se mai făcea. După o vreme băiatul nu mai zicea rugăciunile și gândul la tatăl său sburase de la el. Tatăl era mereu în așteptare și după un timp s'a îmbolnăvit, încât era pe cale să-și peardă nădejdea de a mai da cu ochii de fiul său.

Dar băiatul nu putea să se țină multă vreme de o astfel de viață.

Banul se isprăvește și năravul rău împinge în prăpastie.

Aici se pot spune de plăcerile ușurative care se isprăvesc rău. Dar nu aceasta era singura nenorocire ce-l păstia pe tânărul nostru. Ci răul cel mai mare era că și-a uitat de tatăl său și de casă.

Tot ce era el, datoră iubirii tatălui său, care l-a încunajat cum încunajă zidul Cetatei. Și acum acest zid s'a dărâmat în sufletul său și el a rămas fără acuitie.

Banii erau pe isprăvite. Numai atâția mai erau cât trebuia să plătească gazdei, unde locuia. Și a alergat la prieteni, să-l ajute. Dar toți s'au scăpat că nu pot veni în ajutorul lui. Cu stăruință banilor a venit și sfârșitul prietinelor.

Și a dat Dumnezeu, un an de pacoste, cu lipsă de bucate și cu scumpețe mare.

Bucăcia de pâne era scumpă și rară. Iar băiatul a trebuit să între servitor la un mare proprietar lângă un oraș. Și i păzia turma de porci pe o simbră mică, din care nu și putea cumpăra nici pâine. Și hainele s'au rupt și a ajuns desculț. Și a văzut că nu poate s'o mai ducă în modul acesta.

Și-a dat seamă că trebuie să plece acasă. Dar că tatăl său e supărat și nu l-a primit în casă se gândi el. Ori cum trebuie să pună capăt acestei vieți. Dar se va duce smerit cu părere

de rău, că nu s'a purtat bine. Nu aștepta să-mai primească în familie — dar cel puțin să-l ia slugă și atâtă l-ar mulțumi.

Și se va purta bine, va munci și va redobândi iubirea tatălui. Și l-a ajuns un dor de casă, cât nu-l mai ținea locul.

Și se gândea, că ar fi fost mai fericit să nu fi plecat de lângă tatăl său în lumea largă. S'a dus la stăpânul său și a ieșit din slujbă. Și-a pornit la drum, gol, flămând și amărât în suflet. Gândul la casa tatălui său îl făcea să se îndure frig și foame. Și după câteva zile de drum chinuit zări dealul, unde vedea soarele răsărind din fereastra casei lor. Dar îndată năvăleau alte gânduri chinuitoare: Dacă tatăl va fi mort — dacă fiind în vârstă nu mă primește și mă alungă de la poartă. Și se gândea cum se înceapă vorba, să arate călnja să fâgăduiască îndreptare. Într-aceea a sosit înaintea porții. Inima-i bătea în piept și se îngrozia de ce are să se întâmple.

Când deschise poarta, tatăl său întoarse capul și-l zări. Tată, strigă el — am greșit!

Dar nu mai putu spune nici un cuvânt. Când era să-și mărturisască păcatele, era în brațele tatălui său care i spuse: Tu ieși acasă fiul meu! Apoi repede au venit servitorii și l-au îmbrăcat în haine scumpe și l-au adus la masă și beutură: Celui ce a fost pierdut și s'a găsit.

Iar sfârșitul lecției? Așa zugrăvește pe Dumnezeu, Celce singur ne cunoaște și are dreptul să ne spună.

Localizarea acestei parabole evanghelice este în stare să trezească o mulțime de reflecțiuni cu privire la viața actuală. Preotul inteligent poate atrage atenția tineretului asupra rețelilor care decurg din mediul stricțios al celor ce schimbă mediul sântesc, părăsesc ocupația tradițională și alegă după slujbe pentru care nu sunt pregătiți.

Într'un sat în care s'au încuibat sectarii se pot arăta rădăcinile sectei ismului și superioritatea vieții noastre bisericesti și religioase. Cercul tinerimii adulte e un cămin de frățietate și o școală de îndrumare pentru viața sântătoasă.

Atmosfera religioasă în viața Cercului nu poate fi susținută mai lesne decât prin lectură religioasă a Sf. Evanghelii și prin interpretarea ei inteligentă. Încheie de astădată cu dorința de a încerca să mai interpreteze în acest chip și capitol din Cartea Vieții. *Senior.*

Păstrarea vechilor datini

Ateneul din Târnăveni Iașului, bine cunoscut și în părțile ardelenale ale țării, își urmează cu sârguință acțiunea d'a trezi și a întări în conștiința românească tot ce privește sentimentul național și creștinesc.

Anul acesta, întocmai ca în alți patru ani precedenți, a organizat, la sărbătorile Nașterii Domnului, diferite festivități în scop de a reînvia și a păstra bunele noastre datini strămoșești.

Prin serbarea «Premierei datinelor de Cămin», ținută în ziua aceasta, a încurajat din nou pe cei ce umbla cu steaua, colindele, plugușorul, hrozii și alte datine obișnuite la popor.

La apelul adresat de Ateneu, cârmă bunoromâni, s'a strâns un fond de 50 mii de lei, care au subscris cam 600 de persoane și înaintea tuturor din toate provinciile României. Într-un tributuri este și Asociațiunea noastră culturală I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului și al Banatului.

Din fondul de 50 mii de lei s'au distribuit 30 mii sub formă de premii la peste 100 echipe, care s'au prezentat în fața juriului de la Ateneul Târnăveni; iar cu restul de 20 mii s'a editat o broșură ce cuprinde datini (în cinci vint și muzică) obișnuite la sărbătorile Crăciunului.

Afară de aceasta, însuși Ateneul a organizat, la Botoșani și la Iași, două serbări, în care a căutat să înfățișeze aceste datini în nota lor originală: corul «Muzicescu» a executat colinde și cântece de stea, s'a reprezentat feceria Moș Crăciun, au urmat apoi hrozii, capra, călușul sorcova, sămănatul, plugușul și a.

Dacă și alte societăți vor urma exemplul Ateneului de la Iași, nu încupe îndoaia, că curând vor răsună și pe la orașe tot mai mult vechile noastre datini frumoase și creștinești.

26. Chețian Petru, Alsó Boian.
27. Drăgan Angel, Băita.
28. Anca Toma, Bohoț.
29. Bălaș Ioan, Hodoșfalva.
30. Andreu George, Bălmintfalva.
31. Popovici Florian, Oia-Șole.
32. Popa Moise, Pokol Vâlcele.
33. Baca Iosif, Vulceș.
34. Popovici Ioan, Ohaba.
35. Hetea Simeon, Marșel.
36. Bucșa Damian, Agostonfalva.
37. Nichita Teodor, Căpâna.
38. Neagoie Ioan, Voila.
39. Popovici Iosif, Hețegani.
40. Rogoz Nicolae, Belgrad.

4. Sfântul Mir

În cestiunea procurării sfântului mir trebuincios la administrarea tainei sfântului mir, publicăm fără nici un comentariu următoarele din protocolul Consistoriului ca caracteristic pentru legăturile cu sârbii și cu biserica sârbească:

208. Cinstitul Domn Ioan Popoviciu, vicarul neamit, d'to 10 Februarie, pres. 20 aceiași lună a. c. înștiințează pre Consistor, precum după hotărârea Consistoriului de sub Nr. 184/1803 a fost trimis cu trebuinciosul vas după sfântul mir la Arad pe popa Iosif Mariș dela Cebea, Iose nu i s'a dat, cum din alăturată scrisoare se vede, pentru aceea cere Consistoriul să găsească o mijlocire a se putea odată căpăta

trebuinciosul mir, fiindcă Domnul Episcopul Aradului se vede o mare discreție a pofti dela săracul cler.

Pomenitul D. Episcop al Aradului mai înainte să se poftescă, ca de vreme ce prin scrisoarea sa din 15 Septemvrie 1803, seb Nr. consistoriului 984 pentru căpătarea sfântului mir numai aceea a arătat a fi de lipsă, ca de acela să se trimită după dânsul om cu vasul întocmit și cu prețul, cât ar socoti Consistoriul, că se cuvine pentru 2 oca sau 3 hube. Iară măcar acestea de cârmă prezeșul acestui Consistorium s'au plinit, toțișu foarte trebuinciosul acest mir feței trimise nu s'a dat, nici s'au arătat pricinile ce sunt la mijloc, așa sau acela fără de nici o lungire mai încolo să-l trimită, și de vreme ce banii, cari au fost socotiți Consistoriul a fi destul, nu s'au primit, așa să arete de acolo prețul cel potrivit, și numai decât i se va plăti, sau de sunt doară alte pedeci la mijloc, pentru acelea pre Consistorium fără de îngreunare să-l înștiințeze, adăugându-se mai încolo și aceea, precum Consistoriul nu știe pe alicia a se afla o așa pareche de cai, cum pofteste acelaș D. Episcop a i se trimite într'u bonificația celui preț.

(Va urma)

Al. Lascarov-Moldovanu: Fabule și Satire. («Biblioteca Semănătorului» Nr. 116. Arad. Preț 5 lei). Al. Lascarov-Moldovanu e unul dintre scriitorii care merită să fie urmărit cu atenție.

O adunare la Dicio-Sânmărtin

— Corespondență —

În învălmășala politică de azi, când agenții politici de diferite nuanțe și culori nu știu în care parte să și plaseze demagogiile, cu regret se constată, că acest pericol curent nu cruță nici oameni cu răspundere și cu o oarecare rol în viața noastră națională.

Astfel, în Dicio-Sânmărtin, la 4 Februar 1926 tinându-se o întrunire politică a opoziției aliate, în vederea alegerilor comunale, la care au participat țărani din parohii gr.-catolice, și muncitori dela fabrica «Nitrogen», conducătorii politici dela tribuna au fost cine? Dl. Dr. Ion Bălan, canonic dela Băj, fost preot unit în București și internat de români pentru ținută antinațională și eliberat de Mackensen, apoi protopopul gr.-catolic din localitate ș. a.

Înțelegem, deși nu aprobăm, atacarea retrocipoc și «din obișnuință» a diferitelor partide politice, dar nu putem admite trivialități și înjurături la adresa bisericii și a clerului în adunări politice, chiar dacă acestea sunt prezidate de canonici dela Băj.

În adunarea politică din Dicio-Sânmărtin socialistul Ionas dela Nitrogen, după ce și-a desecărat, în limba maghiară, toate epitelele leniniane la adresa claselor sociale dela conducerea țării, a declarat cu mare ifos că: Vedem, cum a dat mâna oligarhia română cu cea maghiară, ear aceste oligarhii, spre înăbușirea poporului, sânt sprijinite de cler (de kete kiers); audierii strigă: kôletet a nyakukral (la spânzurătoare!) Dar, spre rușinea aceluia cler, care se afla sus la tribuna alături de orator, în loc să reacționeze împotriva acestor glasuri, a mulțumit pentru «frumoasele declarații».

Cum? Un canonic dela Băj se face a nu cunoaște teoriile comuniste, și nu și dă seamă de locul ce l ocupă în cadrele vieții de stat român? N'a simțit, în acelea momente, cum cumulează steagul roșu învâluie barba și reverenda clarissimilor domni?

Asistența românească, fără deosebire de partid politic, a așteptat cuvântul de protestare, — care nu s'a făcut; ear unii cari mai țin că de cât la clerul din orașului de pe Târnave, spun, că vor întreba pe Mitropolitul Blajului, că de ce nu și trimite «oratorii» în vecinătate, la Târ, Veza, Ciufud etc. să oprească acolo povoiiu seclar, care azi mănă înecăc întreg «capitulul».

Corespondență.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae s'a reîntors în 7 Februar 1926 dela București la reședința sa.

Nici Cehoslovacia nu vrea concordat. Ziarul *Prager Presse* desminte, din izvor chemat, știrile relative la proiectarea unui concordat între guvernul cehoslovac și Vatican. — Altă știre spune, că acum Vaticanul s'a adresat, pentru încheierea unui concordat, către guvernul Turciei.

Combaterea turbării. O revistă germană scrie că, în timpul din urmă, s'au făcut în strălăutate numeroase încercări de a combate turbarea prin vaccinare preventive la câni. În Viena, în Japonia, în America și în Italia s'au vaccinat câteva sute de mii de câni, cu bune rezultate: cazurile de turbare s'au împuținat în mod considerabil. Efectul vaccinării nu durează însă decât cam doi ani.

Marile biblioteci. Lumea civilizată are 1038 biblioteci de cele care cuprind fiecare cel puțin 50 mii de volume. Cea mai însemnată este: Biblioteca națională din Paris, cu peste 3 milioane de cărți. După ea, două biblioteci mai au peste 2 milioane de volume: British Museum din Londra și Biblioteca publică din Petrograd. Vin apoi cele din: Berlin cu peste 1 milion de cărți, München și Madrid.

Act de mulțămire. Aduc adănc simțitele mele mulțămiri, în numele poporului drept credincios din Băcăinți, frunțușului parohian, Smântână Todor, care a procurat pe seama sfintei biserici întru memoria iubitei sale soții, răposata Smântână Paraschiva, un clopot în preț de lei 15,000; parohianei Maria Zaharie pentru un prapor frumos lucrat cu mâna proprie, în preț de

lei 2000; parohianei Maria Moldovan, pentru o masară, elegant lucrată, cu mâna proprie, în preț de lei 2000; parohianei Maria Teodorescu, loc. în București, pentru 2 copertorioare de Teatropod, în preț de lei 1000, și credinciosului Lazar loan din Sărcășu, dus în America, pentru suma trimisă de lei 1000 în favorul înfrumetării bisericii noastre.

Pr. Vasile Buta.

Minoritățile etnice din România și Legea învățământului particular este titlul unei recente broșuri, cuprinzând discursul dlui deputat Dr. I. Mateiu, rostit în ședința dela 15 Decembrie 1925 a camerei române. Fixând concepția partidului din care face parte, cu privire la învățământ, autorul arată condamnabila atitudine politică a minorităților pe se tot și în special a sașilor în lupta lor contra legii învățământului primar. Privilegiul de ieri nu vor să se impace cu concepția egalității civice care stă la temelia legiilor române. De-aci izvorsu toate nemulțămirile lor care se concretizează în campanii nedemne împotriva statului și în obsesia de jalbe la Liga națiunilor.

Evocând prigonirile suferite de Românii ardeleni în trecut și dela unguri și dela sași — dl Mateiu deosebește în chip documentat toată nesinceritatea sașilor cari până astăzi n'au știut decât să și bată joc de noi și să ne exploateze, sub falsul titlu al «superiorității» culturale cu care așa de mult le place să se laude.

Între altele dl Matei reduce în discuție și problema așa numitei «Universități săsești» — așezământ creat pentru toți locuitorii fostului pământ crăiesc, dar pe care sașii l'au folosit aproape exclusiv pentru propriile lor trebuințe naționale — împotriva drepturilor și intereselor poporului românesc.

Cine vrea să citească în această privință un cuvânt răspăcat, să consulte discursul dlui Mateiu. (De vânzare la librăria arhidiecezană).

Figura vie de om. Ninoarea formidabilă căzută în timpul din urmă asupra Londrei a dat ocazie tinerimii școlare d'a se lua la luptă cu bulgări de zăpadă și de-a construi figuri de omăt. O mamă îngrijorată de mititelul ei școlar, s'a dus în parcul Kelsey și a zărit deodată un braț mic îmbrăcat, ce ieșea dintr-o figură de omăt: Era brațul copilului său. Colegii lui de joc îl acoperiseră cu zăpadă și îl modelară în figura dorită. Înșepnit de frig și în totală neștiință, fu scos din învelișul alb și cu multă trudă reînviat.

Întârziere de 3 minute. O revistă săptămânală engleză istorisește cum a scăpat, zilele acestea, dela moarte sigură, o societate de domni distinși din Londra, aflători în călătorie cu automobil prin Norvegia. Călătorii englezi au observat deodată, în drumul lor, o cruce în fața ei cu un copil în rugăciune. Înălțarea copilului, îmbrăcăminte sa curată și ținută sa nobilă au îndemnat persoanele din auto să se oprească și să stea, câteva minute, de vorbă cu băiatul. Pe urmă s'au urcat din nou și automobilul a pornit mai departe. La o cotitură șoferul deodată strigă înspăimântat și pune frâna atât de tare, încât automobilul se oprește de-a curmezișul în drum. În același moment se aude un vuet puternic ca de tunet. Ce se petrecuse? Un pod «suspendat», d'asupra unui îngust braț de fiord, se desfacuse tocmai atunci din stâncă și căzu în fiord. Șoferul își privi ceasornicul și declară că, fără întârzierea întâmplătoare, ar fi sosit pe pod chiar în clipa prăbușirii, sau — că trecerea peste pod ar fi produs, cu deplină siguranță, prăbușirea lui. Se pot închipui simțăminte, care au cuprins societatea salvată pe marginea fiordului.

Școală pentru copii de țigani. S'a deschis, zilele acestea, la Hurtword, în Anglia, o școală pe seama copiilor de țigani. Școala e instalată într-o clădire de lemn transportabilă, în care se pot adăposti 80 de copii. Țigănușii vor primi aici instrucția elementară, cu deprinderi în lucrul manual și în lucrări de grădinarie. Dascăl este un domn Milner, care își are locuința într-o trăsură de transport: când se ridică lagărul țigănilor, pornește și «clouța» dlui învățător cu ceata nomadă. Școala pe roate a fost înființată de statul școlar din partea locului și urmărește scopul d'a încerca înălțarea acestor copii în viața socială. Se știe, că țigani nu și dau copiii la școale obișnuite, — și chiar dacă i ar da, e întrebare dacă ar putea fi primiți, deoarece părinții copiilor englezi ar protesta energic împotriva unei astfel de primiri.

ȘTIRI LOCALE

Turneul Teatrului național din București. Luni, în 15 l. c., se va reprezenta în sala teatrului sibian tragedia în 5 acte *Macbet* de Shakespeare, în turneul oficial al Teatrului național din capitală, cu decorații și costume, sub conducerea artistului G. Ciprian, cu concursul dnei Ana Luca și al unui ansamblu de primul rang. Bilete: la Librăria Foaiă Poporului. Începutul seara la ora 8 și jumătate.

Trist aniversar. Duminecă în 14 l. c. se împlinește 6 ani dela răposarea regretatului *Victor Em. Tordășianu*. Din acest prilej se va servi o mică rugăciune în biserica catedrală pentru odihna sufletului răposatului. Familia Tordășianu a dăruit tot d'n acest prilej Lei 200 «Fondului Nicolae Cristea pentru monumentele bărbatilor binemeritați», administrat de Reuniunea meseriașilor români din Sibiu.

Act de mulțămire. Cu ocaziunea Concertului din 6 Ianuar a. c. aranjat de «Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu» s'au făcut următoarele plătiri peste taxă: I. D. Petri, propr. «Apollon», 300 lei; T. Popovici, Dr. N. Schiau, Dr. I. Hoardrea și Dr. N. Comșa, câte 100 lei; Dr. I. Matei, 80 lei; Ioan Neagoie, 60 lei; Dr. I. Beu, Em. Cioran, N. Bratu, Ioan Chidu și N. N., câte 50 lei; C. Banu 40 lei; Ioan Gărbacea 30 lei și Eugen Tordășianu 20 lei. În numele Reuniunii se aduce mulțămire publică și pe această cale.

Comitetul.

Publicațiune. Cărțile de alegător pentru alegerile comunale sânt terminate și conform prescripțiilor legii vor fi înmânate alegătorilor acasă începând din 8 Februar în fiecare zi după amiază. Acele cărți de alegător care astfel nu vor putea fi înmânate, vor fi predate cu trei zile înainte de alegele judecătoriei de ocol, de unde le vor ridica alegătorii în ultimele trei zile înainte de alegele, adică în zilele de 16, 17 și 18 l. c. Pentru a simplifica însă procedura și a ușura înmânarea (mai cu seamă considerând că dela întocmirea listelor s'au schimbat multe adrese) invităm pe alegători în interesul lor propriu să nu aștepte înmânarea acasă, ci să ridice înainte cărțile lor de alegător dela primăria orașului (Scara 1. Sala mică) în zilele de 8, 9, 10, 11, 12, 13 și 15) între orele 9—13.

Primăria.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Revista Teologică. A apărut Nr. 1 din 1926 cu următorul cuprins: N. Colan: Bucuria noastră. I. Beleuță: Istoricul sinodului ecumenic dela Niceea. Dr. Gr. Cristescu: Mântuitorul ca medic. Pr. E. Stoica: Răscălegarea frontului ortodox. Pr. Ioan Crăciun: Lauda. Pr. I. Trifa: Viața bisericească. Probleme actuale. N. Colan și Prof. Dr. Gr. Cristescu: Mișcarea literară: G-betweishheit der Kirche. Tempelreinigung. Neues Leben. Modernes oder Katholisches Kulturideal? Biserica activă: Predica-cateheză. La Psychologie de la Conversion chez les peuples non civilisés. Neculce: Cronică bisericească-culturală: Regimul cultelor. * Note și informații. Bibliografie. Redacția și administrația: Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 32. Abonamentul: 180 lei pe an.

Nr. 1487/926 Epit.

(10) 1—3

Concurs

Consistorul arhidiecezan ort. român din Sibiu are de vânzare în pădurea numită «Tufari» situată în hotarul comunei Cisnădie 2421 arbori de esență stejar, reprezentând un volum de circa 1331 în lemne de lucru și 945 m³ lemne de foc.

Doritorii de a cumpăra acești arbori să și înainteze ofertele lor închise până Joi în 25 Februarie a. c. Consistorului arhidiecezan ortodox român în Sibiu.

Condițiunile pentru vânzarea și exploatarea acestor arbori se pot vedea în biroul Inspectoratului realităților arhidiecezane în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Sibiu, la 11 Februarie 1926.

Consistorul arhidiecezan.

(9) 2-3

Concurs

În baza §-ului 63 din Statutul organic, combinat cu § 23 pct 5 și a Regulamentului pentru procedura la alegere de protopresbiter, votat de congresul național bisericesc al mitropoliei noastre sub Nr. 136 din 1888 § 7, prin aceasta conform ordinului Ven. Consistor Nr. 8719 Plen. 1924, se publică concurs pentru îndeplinirea postului de protopresbiter al noului înființat tract Băița.

Retribuțiunile împreună cu acest post sânt:

1. Venitele după postul de protopresbiter en întregire dela stat, taxe după vizitațiuni canonic și pentru alte funcțiuni protopresbiterale.

2. Venitele din parohia centrală, care fiind ocupată, protopresbiterul, conform concluziului congresual din anul 1881 Nr. prot. 129, o va ocupa după devenirea ei în vacanță. Până atunci va avea venitele din o parohie vacantă învecinată din tract.

3. Cuartir va primi în natură după despărțirea fondurilor protopopești Zarand și Deva. Concuranții au să documenteze calificarea prescrisă prin concluziul congresual Nr. 111 din anul 1888.

Cereri de concurs cu documentele în original să se înainta Consistorului arhidiecezan în termen de 30 zile după prima publicare în ziarul Telegraful Român, fiind a se alătura și o tabelă de calificare după rubricile indicate în Regulamentul congresual provocat § 12.

Concursul intrate după expirarea termenului nu se vor lua în considerare.

Băița, din ședința comitetului protopresbiterial, ținută la 19 Iunie 1925.

George Drăgan,
consistorial.
Nr. 6108 Plen.

Ioan Popa,
notar.

S'a aprobat.

Sibiu, din ședința plenară dela 16 Septembrie 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 4608 Plen.

(7) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de protopresbiter ortodox român al traciului Sfântul Gheorghe, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul «Telegraful Român».

Viitorul protopresbiter va locui în locul central al tractului, în orașul Sfântul Gheorghe, și va avea parohia protopopească sistemizată și recunoscută în acel oraș.

Retribuțiunile sânt cele normale împreună cu acel post de paroh, cum și cele împreună cu oficiul de protopresbiter.

Reflecții la acest post sânt îndrumați a-și trimite cererile de concurs la Consistorul arhidiecezan în termenul deschis, documentând calificarea prescrisă în concluziul congresual Nr. 111 din anul 1888.

Comitetul protopopesic al tractul Sf. Gheorghe.

Aprobat de Consistorul arhidiecezan în ședința plenară dela 16 Septembrie 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 7/926.

(5) 3-3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Toltia-mare, cu filia Toltia-mică, protopopiatul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B, cu folosirea eccliei constatatoare din 2 1/2 jugăre arător și 1/2 jugăre fanaș. Dela 68 familii câte una ferdelă cucuruz sfărâmat. Casă parohială nu este.

Cei ce doresc a ocupa acest post au a-și înainta actele de calificare la subsemnatul oficiu în termenul legal și să se prezinte în persoană să facă cunoștință cu credincioșii.

Orăștie, 9 Ianuarie 1926.
Oficiul protopopesic ortodox român al Orăștiei în înțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopop.

(8) 3-3

Concurs din oficiu

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român pentru întregirea următoarelor parohii vacante din protopopiatul Ilii:

1. Furcoșoara, cu venitele din coala B. despre întregirea dela stat, 6 jug. loc de cultură în hotarul comunei Branișca primit prin reforma agrară, una ferdelă porumb sfărâmat de fiecare familie și sticlele uzitate.

2. Bărești cu filiele Dumești și Luncoșoara cu venitele din coala B, casă parohială, 20 litri porumb sfărâmat de fiecare familie și sticlele uzitate.

3. Găleșcuța cu filia Căbești, cu venitele din coala B, casă parohială, 2 grădini de circa 2 jug., 20 litri de porumb sfărâmat de fiecare familie, lemnele necesare pentru foc și sticlele uzitate.

Cereri de concurs se vor înainta oficiului protopopesic ort. rom. al Ilii, în termenul indicat, iar candidații se vor prezenta în vre o Duminică sau sărbătoare în biserica parohiei la care reflectează, spre a fi cunoscuți de enoriași.

Iliia, la 10 Noembrie 1925.

Oficiul protopopesic ort. român în înțelegere cu comitetele parohiale concernate.

Constantin Moldovanu,
protopop.

La Librăria Arhidiecezană, Sibiu, se afli de vânzare:

Preotul G. Petrov:

Pe urmele lui Hristos

traducere de: Episcopul Nicodem Munteanu
Prețul: Lei 45—, plus spese de porto Lei 5—.

Nr. 16/926.

(6) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Godinești cu filiele Petrești și Tămășești, protopopiatul Iliia, jud. Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Sa'arul dela stat.
2. Cele fasonate în coala B.
3. Folosirea cimitirelor.
4. Câte una ferdelă porumb sfărâmat dela fiecare familie.

Reflecții își vor înainta cererile de concurs conform normelor în vigoare oficiului protopopesic din Iliia, având a să prezenta în vre o Duminică sau sărbătoare la biserica.

Iliia, 12 Ianuarie 1926.

Oficiul protopopesic ortodox român al Iliiei în înțelegere cu comitetul parohial.

Const. Moldovanu
protopop.

La Librăria arhidiecezană se afli de vânzare:

1. Mineul lunel Main

cu litere cirile, tipărit în Sibiu, în tipografia episcopescă la 188—, legal, ceva cam întrebunțat, 120 Lei.

4. Psaltirea

publicată românește la 1857 de d. conul Coreai, reproducă cu un studiu bibliografic și un glosar comparativ de B. Petriceicu-Hașdeu. Edițiunea Academiei Române. Tomul I. București, 1881, legată solid, neîntrebunțată, 80 Lei.

A apărut și se vinde în Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1926

== Cuprinde bogată materie, cu multe chipuri ==

Conținutul acestui Calendar este următorul: Toată darea cea bună... An de muncă: Patriarhatul, Unificarea, Comemorare, Donațiuni, La Brașov, La Stoică, La Ierusalim. Rugăciune de mulțămire, de Regina Maria. Locurile de închinare: Betleem, Nazaret, Capernaum, Ierusalim, Iordan, Cain (versuri). Pelernajul la Ierusalim cu interesante vederi, între care mintim: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae pe vapor în mijlocul pelerinilor, Sfășanie la Răul Iordanului, La Marea Moartă, La Muzeul din Cairo, Caravană de pelerini spre piramide. Grupul lor în fața Sfînxului și a piramid or, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae înaintea Sfînxului în Cairo. — Constantin cel Ma și mama sa Elena. Cântec de leagăn (versuri). Icoane din Biblie (Întrearea lui Hristo în Ierusalim, Izgonirea vânzătorilor din biserică, Isus pe mare). Pe cele două maluri ale Nistrului, de Pr. A. Nanu. Cântecul nostru (versuri). Nicodim cere interviu Maștătorului, de Prof. Dr. Gr. Cristescu. Sfântul Duh. — Felurite: 1. Jurământul mișelului 2. Când s'a sădit via. 3. Biblia și Caragiale. 4. Credința mântuitoare. 5. Tatăl nostru unguresc. 6. Săratănie adventistă. — Glume. Tărgurile. Anunțuri diferite.

Chipuri: Un izvor în pustie. Cetatea Betleemului. Vederea gen. a Nazaretului. Cetatea Ierusalimului. Fațada bisericii sf. Mormânt. Patriarhatul Damianos al Ierusalimului. Mormântul Maicii Domnului Ierihonul. Botez în spa Iordanului. În pustiu. Cain omorând pe Abel. Întrearea lui Hristos în Ierusalim. Izgonirea vânzătorilor din biserică Isus umblând pe mare. Catedrala din Sofia, ș. a.

În celelalte părți ale Calendarului se afli: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Însemnarea tărgurilor, întocmite după luni, ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu Șematismul bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheti și învățători, — și altă ediție fără Șematism.

Prețul: Ediția cu Șematism 40 Lei, — (fără Șematism epusat)

Plus porto postal Lei 10, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

== Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat ==